GAZETA KRAKOWSKA

Nro 98.

z KRAKOWA dnia 7 GRUDNIA 1828 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 29 Listopada.

Dnia 25 b. m. w Kaplicy Zamku Królewskiego, w obec licznego zgromadzenia dostoynych osób, odbyło się powtórne żałobne nabożeństwo za duszę spoczywaiącey w Bogu Cesarzowey Maryi.

Gazeta Rządowa Pruska donosi z Drezna pod dniem 14 b. m., iż z powodu niedawnego ukończenia interessów likwidacyynych, między Królestwami Saskiem i Polskiem, N. Król Jmość Saski dał order domowey Korony rucianey JW. Cesarsko-Rossyyskiemu Vicekanclerzowi Hrabiemu Nesselrode, i JO. Królewsko-Polskiemu Ministrowi Przychodów i Skarbu Xiążęciu Lubeckiemu.

Konwencyia ostateczney Likwidacyi z Dworem Austryiackim na dniu 11/13 Kwietnia r. b. zawartey.

(Dokończenie.)

C. Extradycyia Archiwów.

A r t y k u ł 26.

Wszystkie archiwa, Akta Administracyyne, mappy, plany, dokumenta i tytuły iakiego bądź rodzaiu, tyczące się territorium, mieszkańców, gmin lub zgromadzeń byłey Gallicyi Zachodniey lub Cyrkułu Zamoyskiego, o ile takowe ieszcze z iakiey bądź przyczyny u Władz Austryiackich Sądowych, lub Administracyynych w Gallicyi Wschodniey znayduią się, wydane zostaną w zupełności Rządowi teraźnieyszego Królestwa Polskiego.

Toż samo ma się rozumieć co do Akt wszelkich tyczących się wyżey wyrażonych prowincyy, któreby się ieszcze w archiwach Władz centralnych w Wiedniu tak Sądowych iako i Administracyynych znaydować mogły. Takie tylko przedmioty w extradycyi tey wyłączone będą, któreby bez naruszenia kompletu archiwów innych prowincyy, oddzielone bydź nie mogły; w którym to ostatnim przypadku Rząd Cesarsko-Austryiacki wyda swoim kosztem Rządowi Królestwa Polskiego lub Wolnego Miasta Krakowa, kopiie lub wyciągi, którychby nadal te Rządy lub ich respective poddani potrzebować mogli.

Nawzaiem Rząd Polski każe rozsegregować i wydać Rządowi Cesarsko-Austryiackiemu wszelkie Akta i dokumenta tyczące się territorium, mieszkańców, gmin lub zgromadzeń Promienia Krakowskiego, któreby to Akta i archiwa mogły się ieszcze znaydować z iakiey bądź przyczyny pod zarządzeniem

i dozorem Władz mieyscowych lub centralnych, Sądowych lub Administracyynych teraźnieyszego Królestwa Polskiego.

Artykuł 27.

We wszystkich przypadkach, w których papier, dokument lub tytuł iakiego bądź rodzaiu mogłby służyć do wspólnego obu kraiów użytku, zachowanem ściśle będzie prawidło Artykułem 36 Traktatu 3go Maia 1815 roku przepisane, to iest: że strona która w posiadaniu onego znayduie się, obowiązaną będzie wydać drugiey kopiią poświadczoną.

Artykuł 28.

Obiedwie Wysokie kontraktuiące Strony każą uzupełnić przez właściwe Władze, w przeciągu trzech miesięcy od daty ratyfikacyi ninieyszey Konwencyi, segregacyią wszystkich archiwów, kaucyi i depozytów, według przepisów w powyższych Artykułach wskazanych, tak, ażeby Kommissarze obustronnie do tey czynności Delegowani, którzy maią się zebrać we Lwowie przed upływem tego terminu, bez dalszey straty czasu do extradycyi przedmiotów w mowie będących przystąpić mogli, ażeby ich praca nie napotkała żadney zwłoki ani przeszkody, i w przeciągu 6 miesięcy od daty pierwszey między niemi konferencyi, a nawet i prędzey, ieśli bydź może, zupełnie ukończoną została.

VI.

Rozporządzenie ogólne.

Artykuł 29.

Dla zapewnienia prędkiego i zupełnego wykonania rozmaitych w Artykułach poprzedzaiących obiętych stypulacyi, iako też dla uniknienia, ażeby nadal żadne między obu Rządami, ani między ich poddanemi nieporozumienia wznowione nie były, postanowiono wspólnie dołączyć do ninieyszego Aktu protokół explikacyyny podpisem obustronnych Pełnomocników i przystąpieniem Ministrów obu Dworów iako poiednawczych pośredników opatrzony, obeymuiący w sobie rozwinięcie tych stypulacyi, który to protokół takąż samą mieć będzie moc i ważność, iak gdyby tutay dosłownie był wypisanym, i iako część włączna sameyże Konwencyi uważanym będzie.

Artykuł 30.

Ninieysza Konwencyia ratyfikowaną będzie i ratyfikacyie iey w przeciągu dwóch miesięcy, a nawet i prędzey, ieśli bydź może, wymienione zostaną. Na zatwierdzenie czego Pełnomocnicy obustronni i Ministrowie obu Dworów do Aktu tego szczególnie upoważnieni, podpisali go przy wyciśnieniu herbowych swych pieczęci.

Działo się w Wiedniu dnia $\frac{1}{2}\frac{7}{9}$ Kwietnia 1828 roku.

(podpisano) T. *Grabowski* P. *Hr. de Goess.*
(podpisano) *Tatyszczeff.* *Metternich.*

Jako ninieysza Konwencyia ratyfikowaną i ratyfikacyie oney pod dniem 14/26 Czerwca r. b. wymienione zostały, zaświadczam.

W Warszawie d. 18 Października 1828 r.
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Dywizyi
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem:
Minister Sprawiedliwości:
Ig. Sobolewski.
Za Sekret: Jlnego, Szef Bióra:
Młodzianowski.

Z drukarni Banku Polskiego wyszedł *Poczet pamiątek znayduiących się w domu Gotyckim w Puławach.* Z ryciną domu. — Dla nikogo zapewne nie iest obojętną wiadomość rzeczy zgromadzonych w tey świątyni pamiątek całego świata. „Dom Gotycki (wyrażono w Przedmowie) miał (z początku) „zamykać same starożytności zagraniczne i „zgromadzono więc do niego wszystko, czego

„ częste podróże i posyłki, czego liczne dary „ dostarczały. Było iuż w nim wiele pamią„ tek Francyi, Włoch, Niemiec, Anglii, pa„ miątek wieków starożytnych, wieków ry„ cerskich, czasów póżnieyszych; przybyły „ pamiątki Egiptu, Azyi, Ameryki. Długo „ iednak w domu Gotyckim upatrywano ia„ kąś niezupełność, iakiś ważny niedostatek. „ I, w istocie, nie dostawało tam pamiątek „ nayczulszych, naywymownieyszych, Pol„ skich. Dla tego nie sama tylko Świątynia „ Sybilli starożytności nasze zawiera. Zna„ czną icu część umieszczono w Domu Go„ tyckim, i wewnątrz i na zewnętrznych ścia„ nach.„ Znaiący go, z rozkoszą przypomną sobie, w wydanym Poczecie, oglądane iuż i łzami zachwycenia lub żalu oblane szczątki; inni, co ieszcze nie odwiedzili Puław, z tem większą ciekawością odczytywać go będą. Wszyscy zawołaią z dostoyną wydawczynią: „ Day Boże, aby, w przyszłych wiekach, „ wnuki nasze, do tych pamiątek sławy, wa„ leczności, patryotyzmu, i tylu, niestety, „ boleści narodowych, day Boże, aby wnuki „ nasze do tych pamiątek mogły dodać po„ mniki nierozdzielne chwały i szczęścia!„

Z Petersburga d. 31 Października D. K.

(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Odebrano dziś wiadomość z Bukarestu pod dniem 15 Października, przywiezioną tam przez Adjutanta Jenerała Porucznika Barona Geismar, o nagłem ustąpieniu Turków z Kalafat i śpiesznem cofnieniu się ich do Widdynu.

Jenerał Porucznik Baron Geismar uwiadomiony o tym niespodziewanym odwrocie, nie tracąc ani chwili czasu, ruszył natychmiast z woyskiem swoiem ku Kalafat. Zbliżaiąc się tam, przekonano się, iż Turcy rzeczywiście opuścili to mieysce, zostawuiąc swoie szańce w naylepszym stanie, a fortyfikacyie palisadowane i kazematy w możności wytrzymania oblężenia.

Jakakolwiek iest przyczyna, którey należy przypisać tak raptowny odwrót, wzięcie Kalafatu powinno bydź poczytane za bardzo ważne ze względu na nową rękoymię, iaką przydaie do zabezpieczenia Małey Wołoszczyzny, i na łatwość, iaką wystawia odtąd dla pozyskania źródeł, które stan kraiu wystawiony mniey więcey na napady nieprzyiacielskie, czynił do tey chwili trudnemi i niepewnemi.

— Dnia 5 Listopada. —

J. C. Mość Cesarzewicz Wielki Xiążę Konstanty przybył wczoray rano do tuteyszey stolicy.

J. C. Mość Wielki Xiążę Michał przybył również dziś do tuteyszey stolicy w zupełnem zdrowiu.

Rozkazem dziennym z dnia 29go z. m. raczył N. Cesarz Jmość mianować dowódcą miasta Rygi Jenerała Porucznika Barona Driesen, Prezyduiącego w Kommissyi żywności przy Ministerstwie woyny, w mieysce Jenerała Porucznika Udom.

Listy z Tiflis obeymuią smutną wiadomość, iż Jenerał Adjutant Sipiagin umarł tam po krótkiey chorobie.

Z Paryża d. 20 Listopada.

Wczoray odbyła się pod przewodnictwem Króla 3ch godzinna rada Ministrów, a onegday naradzali się Ministrowie u Wielkiego Pieczętarza.

Hr. Lebzeltern przybył z Londynu do miasta naszego.

Monitor ogłosił naynowsze doniesienia Admirała de Rigny i Jenerała Maison pod dniem 1 b. m. o zupełnem nakoniec ustąpie-

)s(

niu woysk Tureckich z Morei i o wzięciu ostatniego zamku Morea (Tenese). Admirał donosi co następuie: Nim ieszcze woyska Jenerała Maison przed zamek nadeszły, Jenerał Schneider wsparty od okrętów Francuzkich Xiężna Berry, Armidy, Dido i od Angielskich fregat Blonde i Talbot, kazał przeciw niemu 8 dział zatoczyć. Gdy okręt Zdobywca nadszedł z ciężkiemi działami zaprowadzono ieszcze dwa 24funtowe, 2 moździerze i 2 haubice. Dnia 30 Października równo z świtem batteryia 40 sążni oddalona rozpoczęła ogień. W południe wysrrzelony został wyłom i osada wywiesiła białą chorągiew na znak, iż chce się układać. W krótce potem ieden bataliion zaiął zamek. Admirał chwali szczególniey pomoc Kapitana Lyon fregaty Blonde i iey osady, iako też bombowego Angielskiego statku Etna. Napisał także list do Admir: Angielskiego Malkolm, dziękuiąc mu za szczerą pomoc i polecaiąc mu Kapitanów Lyon, Lasington, Spencera i Porucznika Leukraft. Pięciu tylko maytków iest ranionych. Znaydowało się ieszcze w zamku półtrzecia tysiąca Turków, którzy na 12 statkach do Smirny odwiezionemi zostaną, poczem nie będzie iuż żadnego Turka w całey Morei. — Admirał de Rigny napisał łącznie z Jenerałem Maison dnia 31 Października do Baszy Lepantu, iż przeciw zamkom Rumelii i Lepanto nie maią żadnych nieprzyiacielskich zamysłów, owszem uważaią żeglugę po morzu Lepanto za wolną, a odnogę Lepantu za neutralną, w którey między Turkami i Grekami żadne nieprzyiacielskie kroki zachodzić nie mogą, póki ostateczne postanowienia między Portą i sprzymierzonemi Dworami nie nastąpią. — Jenerał Maison donosi w dwóch listach pod dniem 28 i 31 Października z obozu pod zamkiem Morei, że w dniu, w którym Jenerał Schneider układał się z Baszą Patrassu Heschi Abdulla o oddanie tego zamku, zbuntowali się dowodzący tam Agowie przeciw swoiemu Naczelnikowi, z oświadczeniem, iż wolą raczey zagrzebać się w gruzach zamku, niżeli go oddać. Buntownicy ci niechcieli słyszeć o żadney ugodzie, i strzelali nawet do Jenerała Schneidera i Kapitana Thouvenin, gdy rozpoznawali zamek. Jenerał Schneyder rozkazał przeto w nocy dnia 19 rozpocząć roboty do attaku. Jenerał Maison dowiedziawszy się dnia 18 w Navarino o położeniu rzeczy w odnodze Lepantu, posłał tam woyska lądem i wodą. Dnia 20 całe woysko znaydowało się w drodze. Idące lądem (3 pułki) miały nader trudny pochód i potrzeba im było na całey drodze dostawiać żywności. Stanęły dnia 27 na mieyscu swoiego przeznaczenia, gdy tymczasem flotta, wiozącą 46 pułk, działa, minerów i główny sztab odbyła tę podróż w 36 godzinach. "Dnia 22 w wieczór (piszę daley Jenerał Maison) stanąłem przed zamkiem, nazaiutrz rano rozpoznałem go, i obeyrzałem znaczne w krótkim czasie poczynione roboty. Zamek iest dosyć mocny i dobrze sklepiony; pierwsza iednak bateryie z 14 dział o 250 sążni zmusiła większą część dział oblężeńców do uciszenia się. Dnia 28 powstały inne ieszcze bateryie o 90 sążni. Dnia 30 o godzinie 6 zrana rozpoczął się ogień z 38 dział, i w 4 godzinach wystrzelony został taki wyłom, iż nieprzyiaciel nie pokazał się iuż na wałach. Rozkazałem uciszyć się bateryiom, wyiąwszy tę, która strzelała do wyłomu. Przybył także wkrótce posłaniec z zamku, lecz mu zapowiedziano, że ludzie, którzy raz wiary niedotrzymali, poddać się muszą na łaskę lub niełaskę, ieśli nie chcą bydź w dwóch godzinach wystrzelanemi. Maią pół godziny czasu do otworzenia bram i przyby-

cia bez broni. To nastąpiło natychmiast i zamek zaraz zaięty został. Nayprzykszey Turkom było broń złożyć. ,, — Liczba ranionych i zabitych nie była ieszcze przy odeyściu rapportu obliczona, wszelako nieprzechodzi 25. Zdobyte chorągwie przywiezione zostały do Paryża. Na zamku powiewaią teraz bandery sprzymierzonych Mocarstw. Rossyianie znayduią się teraz w Malcie. Admirał Hr. Heyden ffioarował wcześniey ieszcze Jenerałowi Maison swą pomoc. Pomiędzy żołnierzami panuie ieszcze ciągle febra i uzdrowienie chorych idzie bardzo z wolna. Naywięcey ucierpiał korpus inżynierów i 4ry kompanije saperów liczyły naówczas zaledwo 200 ludzi zdatnych do służby.

Dnia 15go b. m. wezwano w Tulonie maiących ochotę udać się do Morei piekarzów, rzeźników, cieślów, murażów, ślósarzów i innych rzemieślników, dla bycia tam użytemi do robót pod dozorem intendencyi woyskowey. Zgłosiła się zaraz znaczna liczba takowych rzemieślników. Widać zatem, że wyprawa nasza do Morei iest wielkiego znaczenia, i przyłoży się do odrodzenia Grecyi.

Wyszłe tu niedawno ulotne pismo usiłuie dowieść, że Grecyia w ten czas tylko zabezpieczoną zostanie, gdy nad nią młody Napoleon panować będzie.

Z *Włoch d.* 16 *Listopada.*

Pokóy między Neapolem i Trypolis zawarty został dnia 28 Października w ostatniem mieście za czynnem pośrednictwem tamecznego Konsula jeneralnego, P. Rousseau i Dowódcy brygu Francuzkiego Aventure, P. Quesnel. Wszystkie zabrane okręty od rozpoczęcia kroków nieprzyiacielskich będą nawzaiem zwrócone.

Z powodu ciągnącey się ieszcze w Lewancie woyny i zakazu z strony Rossyi wywozu zboża z Czarnego morza, mnieysza Azyia, Archipelag i Turcyia uciec się musiały po zboże do Włoszech. Niedawno Angielski Dom kupiecki zakupił w Liwornie na to przeznaczenie 12,000 worków Odeskiey pszenicy po 17 1/2 funtów szterlingów; teraz żądaią iuż 18 1/2. Żyto nie urodziło się tego roku w całych Włoszech i iest wszędzie drogo płacone.

J. K. Wysokość Następca tronu Pruskiego, który przybył z Rzymu do Neapolu, ogląda ciągle osobliwości tego miasta, i zamyśla udać się przez Puzzuoli do Ischii.

Z *Madrytu d.* 11 *Listopada.*

P. Navarro Sanglar, brat Hr. Casa Sarria, który od woyny o niepodległość żyie w Paryżu, został przez Króla do dawnego stopnia Marszałka polowego przywrócony. Sądzą, iż taka sama sprawiedliwość spotka i innych uszłych za granicę woyskowych.

W Katalonii uwięziono 40 kilka osób, pomiędzy któremi znayduie się wysłaniec stronnictwa Apostolskiego przybyły z Rzymu.

W Andaluzyi pokazać się miały ślady żółtey gorączki.

W Granadzie skazany na śmierć Podpułkownik Sotomajer, przebrany po zakonnemu uszedł. Należał on do spisku Agraviadosow i znaydował się iuż w kaplicy dla przygotowania się na śmierć, i zapewne przygotuiący go zakonnicy dopomogli mu do ucieczki.

Z *Lizbony d.* 9 *Listopada.*

Na murach zewnątrz i wewnątrz pałacu Don Miguela przylepiona została odezwa Don Pedro i mocne pociski przeciw niemu i iego matce. Pułk, który tey nocy, gdy się to stało, pilnował pałacu, skazany został na co-

dzienne strzeżenie pałacu przez cały rok, i oprócz tego 17 szyldwachow po odebraney karze woyskowey odesłanemi będą do Afryki. Los ten spotkał pułk milicyi, którego lud przez cały rok nie będzie mógł nic zarobić, przez co wiele rodzin wystawionych będzie na nędzę i zwiększy się niechęć przeciw teraźnieyszemu rządowi.

Kupy zbroynych konstytucyionistów w północnych prowincyiach zwiększaią się codziennie: iedna z nich wpadła do Basto i wszystkich iuwolniła więźniów. Te śmiałe podjazdy pokazuią się często w okolicach Porto, i przerażaią strachem, tameczne władze, które polegać nie mogą na woysku. W Elvas 3ci pułk jazdy znany z przywiązania do Donna Maryi da Gloria, i dwa batalliony przychylne Don Miguelowi, pokłuciwszy się wystąpiły przeciw sobie, i zabierały się do bitwy, gdy w mięszały się władze, uczyniły zadosyć pułkowi jazdy i nakłoniły go do odeyścia do Portalegre. W Campo-Major przy Elvas podobneż zaszły kłotnie między 8mym pułkiem jazdy i batallionem strzelców, w skutku których pułk jazdy oddalony został do Evora. W Alemtejo obruszył się oddział piechoty z powodu niewypłaconego żołdu, który mu przyrzeczono za odprowadzeniem więźniów do pewnego mieysca.

Gazeta Dworska z dnia 5go b. m. zawiera długą krytykę wiadomey odezwy Don Pedro do Portugalczyków, nazywaiąc Cesarza wydziercą tronu Don Miguelowi i sroższym ieszcze od niegdy Robespierra.

Stosownie do wyroku rządowego z dnia 3go b. m. wszyscy u których znalezione będą wyciągi z Gazet Angielskich, poczytanemi będą za wspólników znayduiących się w Anglii buntowników i sądzonemi iako wielcy zbrodniarze, z śmiesznym dodatkiem: "ponieważ te pisma widocznie fałszywe i niezgrabne zawieraią doniesienia, którem sprzeciwia się codzienne doświadczenie i nikt prawie nie wierzy.,,

Mimo tych surowych wyroków rządowych wszystko, co się tycze Don Pedro i Donna Maryi czytane iest z wielką ciekawością, i lud i woysko zdaią bydź do powstania usposobionemi. Żołnierzy obraziło szczególniey, że podczas przeglądu dnia 26 Października postawiono ochotników na prawem skrzydle.

Pomiędzy oddalonemi niedawno officerami, znayduią się niektórzy, którzy przed przybyciem Don Miguela okazywali się nader przychylnemi Królowey matce. Do nich zapewne Gazeta Dworska z dnia 4go zastósowała wyráz: że niektórzy ludzie, którzy uchodzili za rojalistów, byli tylko wilkami w owczych skórach.

Ze wszystkich za granicą konsulów Portugalskich ieden tylko w Maroko uznał Don Miguela za Króla.

Z Londynu d. 15 Listopada.

Podług okólnika Dworskiego zamyślał N. Król Jmość dnia 17 po południu dać w zamku Windsorskim pokoie. Dnia 13 z południa przeieżdżał się J. K. M.

Dowódca woyskowy w powiecie Kentskim, P. John Browne, miał od J. K. Mci zostać za to pochwalony, iż zgromadzeniu klubistów Brunświckich na Penenden-Haide odmówił woyskowey muzyki.

Przybyła do Portsmutu nowa Rossyyska eskadra iest także do Malty przeznaczoną.

Listy z Porto pod dniem 31 Października zapewniaią, że iakkolwiek liczne są w północney Portugalii konstytucyyne kupy,

bez obcey pomocy nie zdołaią się iednak oprzeć Miguelistom. Sekwestracyia maiątków konstytucyionistów ciągle trwa w Portugalii. Konsul Brazylijski i Anglik Noble znaydowali się ieszcze uwięzionemi.

Rozchodzi się wieść, że Jenerałowie Stubbs i Saldanha udadzą się z wychodniami Portugalskiemi do tego kraiu, i że za zaręczeniem Cesarza Don Pedro zaciągana tu iest pożyczka w kwocie 220,000 Fs.

Ranna Gazeta doniosła w tych dniach z Dziennika Leeds: że P. Peel oświadczył wyraźnie Xięciu Wellingtonowi, iż nie podeymie się na przyszłych posiedzeniach przewodniczenia w Izbie niższey, ieśli Ministeryum nie wniesie iakowego na stronę Katolików billu.

Doniesienia z Irlandyi nie są pomyślne: zatargi między związkiem Katolików i klubami Brunświckiemi coraz bardziey się wzmagaią. W hrabstwie Limerick zbroyne kupy zabieraią broń ognistą, burzą domy, i t. d. Dnia 9 w nocy wywarto drzwi do domu niejakiego P. Browne w Down i porwano iego siostrę, młodą i poszanowania godną kobietę. Policyia dotąd nie potrafiła wyśledzić sprawców tego czynu.

Rząd Francuzki, albo raczey naród (wyraża Gazeta *Globe*) położył wielką zasługę przez oswobodzenie Grecyi i okazał nader użyteczny czyn polityczney litości, a na Ministrów naszych spada część pochwały, iż umieli tak dobrze to działanie ocenić. Wewnętrzne urządzenie Grecyi, nie iest, iak się lękamy, łatwem dziełem. Wielu woyskowych kapitanów, a dawniey podwładnych urzędników, tchną wcale duchem Tureckim i zwyczaiami. Ubolewalibyśmy zatem więcey nad prędkiem oddaleniem się Francuzów, niżeli nad długiem ich tam pobytem.

Osada w Cap-Coast-Castle otrzymała nowe urządzenie, i ma bydź na przyszłość przez kommissyią z 3ch kupców zarządzaną, przez co roczny wydatek na administracyią z 30,000 do 4000 Fs. zmnieyszony został.

— Dnia 18. —

N. Król Jmość oglądał dnia 14 i 15 za każdą razą przez trzy godziny nowe urządzenia w zamku Windsorskim i miał się wczoray do nowych apartamentów wprowadzić. Jest zdrowy, wszelako pokoie naznaczone na dzień 17 odłożone zostały.

Dnia 15 Poseł Francuzki, Xiążę Polignac, i Hiszpański, Hr. Ofalia, mieli narady z Hr. Aberdeen w wydziale spraw zgranicznych. Tamże miał czynność Poseł Neapolitański. Dnia 16 Xiążę Polignac i Xiążę Lieven, Poseł Rossyyski, mieli znowu z Hr. Aberdeen narady, a wczoray Posłowie Pruski i Neapolitański. Xiążę Polignac rozmawiał także z Xięciem Wellington. Wczoray posłał Hr. Aberdeen pisma do PP. Stratford-Canning, Adam i Admirała Malcolm.

Przybył tu nowy Hiszpański Poseł Kawaler Zea Bermudez.

Stoiący w Portsmut okręt Melville pod Kapitanem Hil odebrał rozkaz do przewiezienia do Gibraltaru woysk, które podczas panuiącey tam żółtey gorączki dopomagać maią służby osadzie. Okręt Warspit, pod Kapitanem Parker, stoiący w Plimut, powieść tamże ma na tenże cel 500 żołnierzy. Choroba w Gibralrarze zawsze ieszcze iest zaraźliwą. Upadł wprawdzie deszcz, ale ieszcze niedostateczny dla przytłumienia choroby. Z 3ch chorych umiera ieszcze ciągle ieden.

Podług listów z Porto pod dniem 4 b. m. przetrząśniono tam dom Angielskiego Ku-

pca Forrester, szukaiąc tak zwanych buntowniczych papierów, ale z powodu tego tylko iednego służącego uwięziono.

Gazeta Guernsey wychodząca donosi, iż zaciągniono tam 900 ludzi dla Królowey Portugalskiey.

Rozchodzi się tu wieść, iż rząd nasz postanowił iuż stanowczo względem Portugalii, i że los Don Miguela rozstrzygniony zostanie, iak tylko nadeydzie z Rio-Janeiro oczekiwane pismo i Rejencya mianowaną zostanie.

Cesarz Brazyliyski rozkazał użyć odwetu za zabrane w Portugalii dwa Brazyliyskie okręty pod pozorem, iż osadzone były Portugalczykami, i zabrano iuż nawzaiem kilka Portugalskich okrętów. Słychać także, iż zatrzymano tam wszystkie kupieckie okręty, dla przewiezienia woysk do Europy.

Z Bruxelli d. 20 Listopada.

Onegday obchodzona tu była zwykłym sposobem rocznica urodzin Królowey. W wieczór wszystkie publiczne i prywatne domy oświecone były.

Dnia 24 nowa woyskowa szkoła w Bredzie otworzoną zostanie w obecności Królewica Fryderyka.

W tych dniach udał się Minister spraw wewnętrznych, w towarzystwie Posła Papiezkiego, Margr. Capaccini, do Lowanium, dla obeyrzenia tamecznego filozoficznego kollegium.

Z Amsterdamu piszą, iż przybyła tam znaczna liczba obligacyy pożyczki Rossyyskiey w Anglii do sprzedania.

Wczoray przebiegł tędy goniec Angielski z Wiednia do Londynu.

Z Drezna d. 19 Listopada.

Wczoray po południu ciało owdowiałey Królowey Maryi Amalii Augusty zostało po zwykłym wystawieniu i odbytych obrzędach w grobie Katolickiego Kościoła Dworskiego złożone. Z rozkazu N. Króla Jmci żałoba po tey Królowey stósownie do iey oświadczonego życzenia przed śmiercią, ograniczoną została do dni 14. — Xiążę Jan powrócił tu z swoią Małżonką.

Od brzegów niższey Elby d. 21 Listopada.

JO. Xiążę Brunświcki miał w rocznicę swych urodzin darować dla ubogich 1000 talarów, a deputowanym od miasta, którzy mu złożyli życzenia, oświadczyć, iż przywrócić chce stanową konstytucyią.

Trzech officerów Duńskich udało się do Morei, gdzie za przybyciem oczekuią od Jenerała Maison oznaczenie swych działań.

Deputowani od miasta, którzy w imieniu obywateli Sztokolmu złożyli w podarunku dla Xięcia Schonen (syna Następcy tronu) srebrny serwis, powołanemi zostali dnia 11go b. m. do Wielkorządcy, który im oświadczył ukontentowanie N. Króla Jmci za ten dowód przychylności i szacunku obywateli dla Domu Królewskiego. — Dnia 4 w Chrystianii obchodzona była rocznica połączenia Norwegii z Szwecyią obiadem u Namiestnika Królewskiego, na który wszystkie władze i kilkanaście innych osób zaproszonych było. Podczas tego obiadu spełnione zostały zdrowia N. Króla Jmci, połączenia obu państw w dniu 4 Listopada i pomyślność Skandynawii. Podczas parady woyskowey słyszeć się dały na wałach wystrzały z dział i woyska otrzymały gratyfikacyią.

DODATEK
DO Nr̲o̲ 98.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 7 GRUDNIA 1828 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Reaumira.

Dzień godzina		Barometr z reduk: na O° R.	Therm: czyli stop. zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Grudn:		cali lin:	stopnie	stop:			
god:	7	27 5, 973	— 3. 8	89	Północny mocny	Pochmurno	
	12	„ 8, 417	— 4. 3	84	Połud: Ws. słaby	Chmury	
2.	3	„ 9, 007	— 3. 7	80	„ „	„ „	
	9	„ 11. 957	— 7. 9	90	„ „	Pogoda	
	7	27 0, 830	—10. 2	91	Połud: Za. słaby	Pochmurno	
3.	12	„ 1, 451	— 6. 4	86	„ „	Pogoda	
	3	„ 1, 122	— 8. 9	85	Połn: Za. słaby	„ „	
	9	„ 0, 314	—12. 4	89	Zachodni słaby		Mgła.
	7	27 8. 937	— 4. 8	84	Połud: Za. średni	Pochmurno	
4.	12	„ 8, 001	— 1. 2	69	Zachodni mocny	„ „	
	3	„ 7, 050	— 1. 4	73	„ „	„ „	Snieg.
	9	„ 6, 789	— 0. 8	92	„ „	„ „	„
	7	27 6, 946	† 1. 5	93	Zachodni wicher	Pochmurno	
5.	12	„ 7, 245	† 3. 0	88	„ mocny	Chmury	
	3	„ 7, 453	† 2. 5	89	Połud: Za. mocny	„ „	
	2	„ 8, 740	† 1. 8	94	„ średni	Pochmurno	

J. K. *Steczkowski*, A. O. A.

Z Londynu d. 21 Listopada.

Zdrowie Króla polepsza się codziennie. Wczoray po trzeci raz odwiedził zamek Windsorski. Pokoie oznaczył J. K. M. na 24 b. m. Onegday Xiążę Wellington jadł obiad u J. K. M. Wczoray Margr. Palmella rozmawiał z tym Xięciem.

Posłowie Rossyyski i Francuzki mieli onegday i wczoray narady z Hr. Aberdeen. — Margr. Barbacena zięchał tu onegday z Lalęham, dla rozmówienia się z PP. Palmella i Itabajana.

Uszły do Gibraltaru Hiszpański Arcybiskup Elvasu umarł tam na żółtą gorączkę.

P. O' Connell doniósł na ostatniem posiedzeniu związku Katolików, że pod dniem 26 z. m. odebrał z Rzymu wiadomość, iż rząd Angielski żądał po trzykroć zawrzeć z Papieżem Konkordat, ale zawsze odebrał odpowiedź, iż Stolica S. nie może przystąpić do takowego środka, póki Katolicy Irlandscy nie będą do praw obywatelskich przypuszczonemi. — W ciągu ostatnich dwóch miesięcy powstało w Irlandyi przeszło 100 klubów Brunswickich.

Na ostatnim tuteyszym targu nie wiele było pokupu na zboże. Od poniedziałku przybyło z zagranicy 10,010 kwarterów pszenicy 400 ięczmienia i 1300 kwarterów owsa. Opłata celna od kwarteru zagraniczney pszenicy nie wynosi teraz iak ieden szyling.

Brazyliyska fregata Imperatriz, która przywiozła młodą Królową Portugalską do Anglii, wypłynęła onegday z Falmut na krążenie.

Dzisieysza Gazeta Kuryer zapewnia, iż ofiarowane iest pośrednictwo do przywrócenia pokoiu na Wschodzie, i ten może przydzie do skutku.

Gazeta *Times* podaie summy wywiezionego z Anglii w przeciągu ostatnich 4 miesiącach złota i srebra. Naywiększy wywóz był na morze Srodziemne. Wywieziono w obcey srebrney monecie 1,999,260; w obcych pieniądzach w monecie i sztabach 83,000; w Angielskiey złotey monecie 12,500 uncyy.

Z Rio-Janeiro donoszą, iż Cesarz zakończył trzecie zgromadzenie ciała prawodawczego mową, w którey wyraził, iż na teraźnieyszych posiedzeniach zapadły liczne uchwały; iednak nie zastanowiono się nad sprawami skarbu, ale spodziewa się, że na przyszłym zgromadzeniu przedmiot ten należycie rozważony zostanie.

Z Sztokolmu d. 16 Listopada.

Wczoray zwykłym sposobem otworzony został Seym. W drodze do Kościoła Sgo Mikołaia był J. K. M. od licznie zebranego ludu radosnemi okrzykami powitany. Po odbytey służbie Bożey udał się J. K. M. do sali stanowey, gdzie J. K. Wysokość Następca tronu odczytał mowę zagaiaiącą posiedzenia, w którey odmalowany iest naypomyślnieyszy stan kraiu i panuiący w nim porządek, &c. Potem odczytał Kanclerz nadworny rapport o administracyi Królestwa po zakończeniu posiedzeń ostatniego Seymu. Marszałek i Mowcy trzech Stanów odpowiedzieli w sposobie zwykłem na mowę Królewską. Liczba członków na teraźnieyszy Seym zebranych, wynosi 275 szczepow rodzin, pomiędzy któremi 31 Hrabiów, 60 Baronów i 181 Rycerzów i szlachty; z stanu Włościańskiego 119. Na przeszłym zaś znaydowało się 134, z przyczyny, że wiele powiatów zgodziło się w ebiorze na iednego deputowanego. Stan mieyski niema iak 41 reprezentantów, ponieważ także 3 do 6 miast zgodziły się na iednego. Stan Duchowny liczy 57 członków. Chociaż przybydź ieszcze może z prowincyy do 60 nowych członków, nigdy teraźnieyszy Seym nie będzie iednak tak liczny iak były przeszłe.

Z Chrystiianii d. 13 Listopada.

Podług listów Professora Hansteen pod dniem 28 Września, bawił tenże z swoiemi towarzyszami 8 dni w mieście Moskwie, 8 dni w Kazanie i około 3 tygodni w Ekatarinenburgu. Wszędzie byli z naywiększą uprzeymością przyymowani. Około 14 dni spędzili na obeyrzeniu Uralskich kopalni. Wszyscy są zdrowi, zamyślali udać się w dalszą drogę i za 8 lub 10 dni stanąc w Tobolsku.

Z Minchen d. 20 Listopada.

J. K. Wysokość Xżę Karol Bawarski i wiele znakomitych osòb poiechało wczoray do Tegernsee, dla złożenia J. K. Wysokości Następczyny tronu Pruskiego swych życzeń w dniu iey imienin.

Z powodu śmierci owdowiałey Królowey Saskiey, ciotki N. Krola Jmci, zawdział Dwòr na 4 tygodnie żałobę.

Rozchodzi się wieść, że J. K. M. chce zwinąć dwa pułki piechoty z istnieiącego woyska, a na ich mieysce ustanowić powną liczbę Landwerów, przy których umieszczonemi będą płatni officerowie, i corocznie odbywać maią przez 4 tygodnie mustrę i pobierać płacę.

Od brzegów Menu d. 24 Listopada.

N. Król Jmość Wirtembergski dnia 19 Listopada powròcił z swey podróży do Weymaru w pożądanym stanie zdrowia do Sztuttgardu. W Weymarze odebrał dnia 15 smutną wiadomość o śmierci Cesarzowey Rossyi matki.

Lekarz Diefenbach w Bienne w Szwaycaryi stał się niedawno ofiarą lekarskiego doświadczenia na własney osobie. Użył bowiem w 3 dniach 6 granów fosforu (nie 6 uncyy iak głoszą), i to 1go dnia ieden gran, drugiego dwa, a 3go trzy. Nastąpiło potem zapalenie wnętrzności i umarł w 8 dniach iako męczennik swey sztuki. Zresztą był w całey okolicy szacowany i sławny; mnóstwo rodzin ubolewaią, iż pozbawionemi zostały pomocy zręcznego medyka.

Fabryki Pruskie nad Renem i w Belgii, które szczególniey wyrabiaią tak zwane Lewanckie sukna, były w miesiącach Sierpniu, Wrześniu i Październiku znacznie zatrudnione. Teraz zaś nie wyrabiaią tego artykułu tylko za zamowieniem, do którego używaią średniey wełny.

Zapewniaią, że Landgraf Homburgski zawarł z Domem bankierskim Rothscilda pożyczkę na 900,000 ZR.

Elbo-Amerykańska handlowa kompaniia w Lipsku oznaymiła publicznie, iż źle idące iey interessa zmuszaią ią do ròzwiązania się. Wspólnicy odbiorą tylko część włożonych kapitałów.

W 7miu Uniwersytetach kraiu Pruskiego znaydowało się w przeszłem półroczu 5954 uczniów, pomiędzy ktòremi 1951 Ewanielickich i 888 Katolickich teologów, 714 filologów i filozofów, 1559 prawników, 114 kameralistów, 731 medykòw, a w ogóle 1150 cudzoziemców.

Z Syra d. 2 Października.

Prezydent Grecyi zezwolił nakoniec na zwołanie Zgromadzenia Narodowego; podług iego woli zebrać się ma w Poros, ale wszyscy Grecy przenoszą Damalę, ponieważ tam mniemania ich mniey będą obecnością obcych woiennych okrętów ograniczane. Publiczność tuteyszą zatrudnia odpowiedź Porty dana Posłom sprzymierzonych Mocarstw; odrzuca uporczywie pośrednictwo i prawa do niego zaprzecza, zaprasza iednak Posłów Francuzkiego i Angielskiego do Stambułu, dla zagodzenia tam w pokoiu sprawy Greków. Do Poros nie chce posłać swoiago pełnomocnika. Są to ostatnie iey postanowienia, które w stanowczych wyrazach wyrzekła. Posłowie, ktòrzy na swych okrętach miewaią iuż narady, maią wkrótce wrócić do Korfu. Prezydent zwołał Panhellenion, udzielił mu odpowiedź Sułtana i razem oświadczył, iż z członkami iego, iako reprezentantami narodu Greckiego naradzać się będzie względem przedsięwziąść się maiących środków. Prezydent

Panhellenionu, Pietry-Bey odpowiedział w imieniu swoich kollegów: "My nie iesteśmy weale reprezentantami narodu; Wybór nas przez JWgo Pana, nie iest przez współziomków zatwierdzony. Jeżeli zatem chcesz dokładnie poznać uczucia narodu, iako też iego życzenia i prawdziwe interessa, które dotąd były pomiiane, tedy zwołay Zgromadzenie narodowe, co dobrowolnie przyrzekłeś Grekom, a zaraz naród przywróci Ci ufność.,, Prezydent odpowiedział, iż naradzi się z swemi Ministrami względem tego wszystkiego, czego w teraznieyszych okolicznościach dobro narodu wymaga. Sądzą zatem, że Panhellenion, który oprócz tego w dotychczasowym swoim stanie nie iest użyteczny, wkrótce rozwiązany zostanie.

Wszystkie urządzenia w Attycę i na wyspie Negrepont okazuią, iż Omer-Basza gotuie się do dzielney obrony, ieżeliby był napastowany. Zakupił wszystkie urodzaie w okolicach Attyki i do Akropolis sprowadził. Warownie cytadelli są naprawiane i pomnażane, Philopagus, który z iedney strony nad niemi goruie, iest umocniony i działami osadzony. 4000 regularnego woyska stanowi osadę cytadelli, a 6000 nieregularnego osadza nayważnieysze punkta w okolicy. Oddział wyborowey jazdy z 500 ludzi stoi we wsi o milę od Aten. Szaniec Karabada, który broni mostu do Negrepontu iest umocniany, równie iak miasto tego nazwizka, i Karisto. Cała Turecka ludność Attiki i Kubëi zostaie pod bronią i oczekiwane ieszcze są posiłki z zachodniey Grecyi.

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę, to iest dnią 7go b. m., dane będzie nowe dzieło Sceniczne z Francuzkiego P. Théaulon na ięzyk oyczysty przez L. A. Dmuszewskiego z zastósowaniem do kraiowości przełożone, pod tytułem: *Łukasz z pod Łukowa*, czyli *Pietnaście lat.* — Sztuka rzeczona obeymuiąca lat pietnastu zakres napisaną iest w 3ch oddziałach (z których każdy akt ieden stanowi) i zawiera w sobie Komedyią, Komedyio-Operę i Dramę.

W przyszły Wtorek, to iest dnia 9 b. m. na benefis JP. Zygmunta *Anczyca*, daną będzie nowa Melodrama z Francuzkiego (PP. Duacnge i Dinaux) przetłómaczona w 3ch porach, z muzyką JP. Józefa Damse, pod tytułem: *Trzydzieści lat*, czyli *Życie Szulera.*

DONIESIENIA.

W dniu 9 Grudnia 1828 r. o godzinie 10tey ranney, na Kazimierzu przy Krakowie w domu pod L. 44 w drodze exekucyi Sądowey, odbędzie się powtórna Licytacyia na wydzierżawienie przychodów z całego domu zwyż rzeczonego, a to na lat trzy, to iest od 1 Stycznia 1829 r. do podobnegoż dnia i miesiąca w roku 1832. Chęć zatem licytować maiących zaopatrzonych w Vadium Złp. 30, podpisany Komornik na czas i mieysce oznaczone zaprasza. — W Krakowie dnia 28 Listopada 1828 r. Teodor *Jaworski*, Kom: Sąd.

W przedostatni Poniedziałek, to iest dnia 24 Listopada r. b. między godziną 1wszą i 2gą z południa zginęła suka Wyżlica; właściciel teyże sądząc, iż się tylko chwilowo zabłąkała, tydzień oczekiwał iey powrotu; gdy się dotąd nie znalazła, podaie do publiczney wiadomości opis tey suki: na tarantowym dnie ma wielkie kasztanowate płaty, zawiesista, mocno zbudowana, i powodu niedawnego oszczenienia się piersi teyże są dużo obwisłe, na brzuchu ma wyrostek wielkości orzecha włoskiego nieporosły siercią i koniec ogona biały. Ktoby takową znalazłszy, pod Nmer 553 przy ulicy Floryańskiey do domu JW. Adama Siemońskiego do Sklepu W. Piechockiego przyprowadził, odbierze w nadgrodę Złp. 50.